

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucouresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 14 Iunie st. v.

(S) Concetățenii nostri maghiari și întreaga lor presă sunt preocupați de evenimentele ce se petrec în sinul partidului din stânga extremă și de urmările ce le-ar pute avea o eventuală sci-siune deservită a partidului asupra vieții parlamentare din Ungaria.

Dacă ne aducem aminte de obstrucțiunea acestui partid când cu desbaterile din casa deputaților asupra legii militare, de scandalurile de stradă, pe care le-a produs și înscenat în Budapesta și în alte orașe, și care erau pe aci se conturbe liniștea și buna rîndueală a țării, nu ne încumetăm a crede, că astăzi chiar majoritatea partidului umblă să se lapede de elementele extreme sau „teroristice“ ale partidului, să se organizeze din nou și să abandoneze unele principii vechi și tocite, care până acum se păreau mai potrivite pentru a cucerii masele și a face zile amare guvernărilor.

Această schimbare de front a membrilor mai tineri ai partidului însă nu datează de ieri de alaltăieri și nici nu se poate privi drept un rezultat al afa-cerii Szentkirályi, care se pare a fi fost cel din urmă eveniment menit a accelera spargerea taberei kossuth-istilor.

Îndată după retragerea domnului Coloman Tisza dela guvern și în special cu privilegiul desbaterii proiectului de lege al domnului Irányi pentru revizuirea legii despre încolat, s'a putut observa, că o parte dintre vechii stegari ai ideilor kossuth-iste începură a cărnî în direcția, decătră care bătea vîntulețul capabilității de guvernare.

Mai întîiu ei nu erau prea învoiți cu proiectul de lege al dlui Irányi, în urmă nu l-au subscris și în sfîrșit s'au fost retras chiar și dela votarea asupra lui din casa deputaților.

Era deci mai presus de ori-ce îndoială, că acea parte a membrilor, și ea consistă din elementele mai tinere și cele mai inteligente ale partidului, era sătulă de o opoziție fără scop și de o opoziție făcută numai anume pentru-ca să fie opoziție și pentru-ca să susțină în poporul maghiar ideile revoluționare ale exdicatorului Kossuth.

Domnii Irányi, Polónyi și ceialalți membri radicali ai partidului erau supărați foc pe colegii lor și, folosindu-se de absența celor mai mulți membri ai partidului din Budapesta, au ținut o conferință de club, în care au luat hotărîrea, de a tipări în 200.000 exemplare și de a distribui între alegători

numele acelora, care au fost votat în contra proiectului de lege al dlui Irányi.

A mai venit apoi la mijloc și celebra afacere a deputatului Szentkirályi. Acest domn stătea mai nainte afară de partide. Înainte de asta cu vre-o doi ani a intrat în partidul independentei și vedînd, că așa numiții „teroristi“, care formau în partid o anumită clică ultraistă, dădeau la o parte pe cei mai calificați soți de partid, ear' restul îl desvîțaseră cu deservire dela viața de club, a scris o broșură în contra acestui curent din partidul independentei. Dnii Polónyi și soții s'au folosit din nou de absența celor mai mulți membri ai partidului din capitală și au înduplecat pe bîtrînul Irányi a convoca o nouă conferință, în care au hotărît excomunicarea lui Szentkirályi din partid.

Această procedură a fost binevenită dlilor Gavril Ugron, Nicolau Bartha și tuturor elementelor sêtoase de activitate și guvernare, spre a păși cu toată hotărîrea în contra colegilor lor mai vechi și mai incapaci în dogmele lor politice și spre a se desface eventual de ei, formînd un nou partid, pe nouă base și — cu nouă prospecte mai favorabile pentru viitor.

Primul pas în această direcție l-a făcut dl Gavril Ugron prin scrisoarea ce a adresat-o dlui Emil Abrányi, al doilea tot el prin discursul seu ținut zilele aceste la Cluj.

Și ceea-ce e mai interesant în tot locul, e că amîndoi corifeii partidului independentei, Irányi și Ugron, s'au prezentat deodată și în același timp înaintea alegătorilor sei. Cu deosebire, că precănd Irányi și-a dat toată silința de a acoperi certurile ivite în sinul partidului seu și a vorbit, ca-și-cînd toate ar fi în bună rîndueală, ear' partidul își va continua politica sa de până acum cu puteri unite, dl Ugron desfășură la Cluj un nou program, prin care anunță o rumpere cu tactica de până acum a partidului kossuth-ist și necesitatea organizării din nou a acestui partid.

Astfel partidul e deja distrus. În el există două curente. Unul cu Irányi, Polónyi, Eötvös și ceialalți, care reprezintă ortodoxismul, și celalalt cu Ugron, Bartha etc, care reprezintă reformațiunea.

Se vorbesce, că în August se va convoca o conferință generală a partidului, care va avea să se ocupe cu reorganizarea lui pe bazele și după principiile profesate de Ugron, Bartha și consoții.

E legitimă preocupățiunea conce-tățenilor maghiari și a presei lor de

aceste evenimente, pentru-că reformarea radicală a partidului independentei după principii, care îl fac capabil de guvernare, ar fi o schimbare deservită a situației parlamentare și începutul unei noue ere în viața constituțională din țările unguresci.

Un partid parlamentar capabil de guvernare își află mai ușor aderenți în toate păturile populațiunii și e în stare să facă guvernului și o opoziție mai strășnică și mai cu scop.

Pe naționalitățile nemaghiare, dar' mai ales pe noi Români, aceste evenimente nu ne privesc mai deaprope. Nici unul dintre actualele partide maghiare nu ne dau garanțele cuvenite pentru neajgîta noastră desvoltare națională și culturală și nu ne putem aștepta, ca un nou partid maghiar, chieme-se acela cum se va chiuma, să ne ofere garanțe suficiente în această privință.

Prefacerea statului unguresc într'un stat național-maghiar e astăzi aspirațiunea fiecărui Maghiar și într'un asemenea stat noi nu putem privi nici odată un adevărat și sincer promovător al intereselor noastre culturale.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 14 Iunie st. v.

Delegațiunile.

Delegațiunea ungară, în ședința ei plenară de alaltăieri, a luat la desbatere cerințele extraordinare pentru trupele dislocate în provinciile ocupate și le-a votat fără nici o schimbare conform preliminarului, după-ce referentul Rakovsky a fost ilustrat preliminarul și recomandat primirea lui. Afară de aceea s'a mai votat și propriul budget al delegațiunii, pe care l'a prezentat baronul Albert Wodianer.

Germania.

În ședința dietei imperiale de alaltăieri a trecut proiectul militar prin a doua citire. Cu acest privilegiu a declarat dl Rickert, că după întreg trecutul lui, el mai bucuros ar vota pentru proiect decît în contra lui, dar' un merge. Refusul guvernului, de a admite vre-o compensațiune mai serioasă, face preste puțință ori-ce înțelegere. Rickert a terminat: Pretutindenea, și preste granițele Germaniei, se aude strigătul: Așa nu mai poate merge. Ministrul de războiu austro-ungar a vorbit chiar direct de o catastrofă. Eu nu cer,

ca Germania să înceapă cu desarmarea, dar' domnitorii și guvernele ar trebui să se năusească a face odată capăt actualelor stări nesuportabile. Cultura nu mai poate suferi actuala împovorare; deaceia pentru mine și pentru partidul meu (liberal) e o cestiune de conștiință, de a respinge proiectul.

După aceea a vorbit conducătorul centrului Windhorst, care încă nîci odată nu a mai fost ținut un discurs atât de remarcabil. Cu toate-că el a vorbit de greutatea datoriilor ce mereu creșce, de încordarea prea mare a puterilor populațiunii, de lățirea exagerată a spiritului militar, a terminat cu cuvintele: Noi acordăm toate; eu nu voiș să-mi las foile a întra în luptă cu o artilerie inferioară. Mie nu-mi e permis să fac acordarea unui lucru absolut de lipsă atîrnător de condițiuni, cu toate-că și aceste condițiuni sînt de lipsă. Windhorst a accentuat partea națională a lucrului; dar' a protestat totodată în contra administrației risipitoare. El a cerut economisări unde numai se poate și și-a recomandat cunoscutule sale rezoluțiuni, dela care el așteaptă mari rezultate. În special ne mai pomenitele planuri militare trebuie abandonate. Ce e drept, cestiunea desarmării e dificilă, dar' dacă se gîndesce omul, ce s'a putut face în timp atât de scurt pe cale internațională cu cestiunea socială, dela inițierea unei desarmări încă s'ar pute mult aștepta.

Discursul lui Windhorst a fost viu aprobat decătră partidele de cartell.

Cancelarul imperiului Caprivi a declarat, că guvernele nu pot nici să renunțe la proiect, nici să primească propunerile ce s'au făcut. Cerul fără nori nu trebuie să ne rețină a aplica la casa noastră parafulgerul. Observarea lui Windhorst despre Bonghi și Crispi el nu o poate accepta; ea l'a supărat și el o ține de regretabilă din punct de vedere al politice externe. Windhorst a făcut o declarațiune condamnatore despre ministrul conducător al unui stat împrietenit. Îndată-ce dieta imperială se află înaintea unui proiect cum e și cel de față, nu e consult a scutura la alianțele, care există de ani încoace și pe care noi voim să le scutim cu credință. Alianța cu Italia va exista chiar și atunci, când actualul ministru conducător ar repăși, de ceea-ce să fe-rească Dumneșeu. Persoana sa reprezintă o garanță de pace, cum anevoie ar pute-o oferi un alt Italian. O vechie dîcetoare militară sună însă, că la momentul decisiv nu poate omul sosi nici

odată destul de tare; el nu ar dori, ca alianțele să se dărăburească și să se slăbească. Revenind la proiect, cancelarul imperiului a ținut, că Germania nu se află la sfîrșitul promptitudinii sale, cu atât mai puțin acum, când se trac-tează de existența ei; la o reducere a timpului de serviciu guvernele nu se pot învîl. El se roagă pentru acceptarea proiectului.

În aceeași ședință a venit înaintea dietei imperiale spre a treia citire și etatul suplementar pentru Africa-de-Ost. Cu acest privilegiu secretarul de stat Marschall a declarat, că s'ar pute ca proiectul despre convenția germană-engleză să se prezente dietei încă în actuala sesiune. Oratorul ține, că nu e de dorit o discuțiune asupra amănuntelor acestei convenții, căci ea nu are nici o înfrîurire nici asupra formațiunii financiare din acest an. După aceste s'a primit creditul suplementar fără nici o desbatere.

O telegramă din Berlin spune, că împăratul a primit demisionarea ministrului de finance Scholz și i-a conferit crucea marelui cordon al ordinului Hohenzollern. Ministrul va primi afacerile financiare la 1 Iulie n.

Activitatea nihilistilor în Rusia.

Scrisori private din Petersburg confirmă scrierile despre o nouă conjurațiune de nihilisti descoperită în decursul săptămîinii trecute. Conjurațiunea a fost într'un mod foarte rafinat combinată și sub odăile împăratului din castelul din Gacina au fost aflate mai multe mine, dintre care una era deja provădută cu materii explosive. O mulțime de funcționari de palat au fost arestați. E încă tot o enigmă, cum au putut să se pună minele acele în ciuda păzirii stricte a castelului și a înfrărilor lui. Se crede în general, că comitetul de executare nihilistic și-a început din nou activitatea.

Evenimentele din Peninsula-Balcenică.

Ministrul-președinte și ministrul de interne sêrbesc Gruici a primit marea cruce a stelei României, ministrul de finance Vuici marea cruce a ordinului coroanei române și directorul monopolului sării Paciei crucea de comandor al ordinului coroanei române.

Scirea, răspîndită în foile străine, că regentul Ristică are de gînd să plece la Viena în scopuri politice, se declară în cercurile competente de ne-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Suferințele tinărului Werther.

De Goethe.

Cartea I.

(Urmare.)

13 Iulie.

Nu, nu mă înșel! În ochii ei negri citesc un adevărat interes pentru mine și pentru soartea mea. Da, simțesc, și în aceasta pot să dau încredere inimii mele, că ea, — of, iertat e și pot oare să exprim cerul în aceste cuvinte, — că ea mă iubesc! Mă iubesc! Și cât de prețios îmi devin mie însumi, cât, — ție pot să ți-o spun, tu ai simț pentru așa ceva, — cât mă ador pe mine însumi, decănd ea mă iubesc! Este oare presupțiune ori simțirea adevăratei relațiuni? — Nu cunosc pe omul, de care mă temeam în privința inimii Lottei; și totuși, — când vorbesce despre mirele ei, când cu atîta căldură, cu atîta dragoste vorbesce despre dînsul, — mă simțesc ca unul, pe care-l destitue din toate onorurile și demnitățile sale și pe care-l lipsesc și de spadă.

16 Iulie.

Of! cum mă furnică prin toate vinele, când degetul meu din întîmplare atinge pe al ei, când picioarele ni-se întîlnesc sub masă! Mă trag înapoi ca de foc, și o putere tainică mă împinge ear' înainte, —

mă apucă o amețală în toate mințile. — Of! și nevinovăția ei, sufletul ei curat nu simte, cât de mult mă torturează aceste intimități mici! — Când în conversație își pune mîna pe a mea și în interesul conversației se apropie mai tare de mine, încât suflarea ei cerească atinge buzele mele. — Îmi pare că mă afund ca lovit de trăsnet. — Și, Wilhelm! dacă aș cuteza vre-odată, — acest cer, această încredere, — tu mă înțelegi. Nu, inima mea nu este atât de strîcată! Slabă, destul de slabă! Și nu este perire aceasta?

Mi-e sfîntă. Toate poftetele încetează în ființa ei de față. Nici-cînd nu știu cum mă află, când sînt la dînsa; îmi e par'că sufletul s'ar înturna în toți nervii mei. — O melodie are ea, pe care o cîntă la pian cu puterea unui ânger, atît de simplu și atît de cu spirit! Este cântecul ei, și mă vindecă de tot chinul, de toată zăpăceala și de toate fumurile, când lovesce numai prima notă.

Nici un cuvînt despre puterea fermecătoare a muzicii vechi nu mi-se pare cu neputință, îndată-ce mă cuprînde acest cântec simplu! Și cum scie dînsa să-l potrivească, de multe-ori tocmăi atunci, când stau să-mi trag un glonț în cap! Rătăcirea și întunecul sufletului meu se risipesc și earăși răsuflu mai ușor.

18 Iulie.

Wilhelm, ce este pentru inima noastră lumea fără amor! O laternă magică fără lumină! Abia potrivești lampa, și numai decăt îți apar chipurile cele mai pîstrițe pe păre-

tele alb! Și dacă n'ar fi decăt atît, decăt fantome trecătoare, sîntem totuși fericiți totdeauna, când stăm ca și copii sprinteni înaintea lor și ne delectăm în minunatele vedenii. Astăzi n'am putut merge la Lotta, o societate inevitabilă m'a reținut. Ce era de făcut? Am trimis pe servitorul meu acolo, numei ca să am în preajma mea pe un om, care doară s'a apropiat astăzi de dînsa. Cu ce neastîmpăr l'am așteptat, cu cîtă bucurie l'am revăd! l-aș fi cuprins bucuoro capul și l-aș fi sărutat, de cumva nu-mi era rusine.

Se vorbesce despre peatra bononică, că expusă la soare îi atrage rațele și noaptea apoi luminează o vreme. Astfel am pășit-o eu cu servitorul. Simțămîntul, că ochii ei au privit în fața lui, în obrajii lui, în nasturii și la gulerul hainei lui, mi-le făc pe toate aceste atît de sfînte, atît de scumpe. În momentul acela nu aș fi dat băiatul meu pentru o mie de taleri. Mă aflam atît de bine în ființa lui de față. — Ferească-te Dumneșeu, ca să riți de aceste. Wilhelm, sînt aceste fantome, când ele ne fac bine?

19 Iulie.

Am să o vîd! exclam dimineața când mă deștept și privesc cu toată voea la soarele frumos; am să o vîd! Si atunci pentru ziua întregă nu mai am altă dorire. Toate, toate le înghite această nădejde.

20 Iulie.

Nu mă pot împăca încă cu idea voastră, ca să merg cu ambasadorul la * * *. Nu prea

iubesc subordnațiunea, și apoi scim cu toții, că omul acesta mai e încă și nesuferit. Dîci, că mama ar voi mult să fiu în activitate: asta m'a făcut să rîd. Nu sînt eu și acum activ? Și în sfîrșit nu e tot una, dacă număr mazăre ori lînte? Toate în lume nu sînt altceva decăt miserii, și un om, care de hătîrul altora, fără-ca să fie patima lui trebuința lui, se trudește pentru bani, onoruri, ori altceva, este totdeauna un nebul.

24 Iulie.

Fiindcă ții așa de mult, ca să nu-mi neglig desemnul, aș voi mai bine să trec preste toată treaba, decăt să-ți spun, că de o vreme puțin se face.

Nici-cînd încă n'am fost mai fericit, nici-cînd încă simțirile mele n'au fost mai pline, mai intime pentru natură pînă la petricică, pînă la firicel de iarbă; și totuși, — nu știu cum să mă exprim, puterea mea de imaginațiune e atît de slabă, toate plutesc și se clătînesc în sufletul meu, încât nu pot prinde nici o contură; îmi închipuiesc însă, că dacă aș avea lut ori ceară, aș pute să o formez. — Dacă mai ține încă, am să și iau lut, să frămînt, de ar eși chiar turte.

Portretul Lottei l'am început de trei ori, și de trei-ori m'am prostituat, ceea-ce mă supără și mai mult, deoarece-mă mai înainte eram foarte norocos în nimerire. Am făcut apoi conturile, și atît să-mi ajungă.

(Va urma.)

Mihailu-Viteazul și Românii Ardealului.

(Urmare.)

O altă răscoală a țeranilor se întîmplă în 1512. Un soiu de cruciață fiind propovăduită în acel an împotriva Turcilor, poporul se adună în mare număr sub steaguri, pentru a scăpa astfel de asupririle nobililor. Acestia temîndu-se, ca țeranii să nu se substragă din robia, în care-i țineau, încep a împedea înrolarea lor în oaste, îi silesc a se reîntoarce la locuințele lor și întrebunțează mijloace silnice în contra acelora, care voiau să se împotrivescă. Țeranii, adunați lîngă Pesta și avînd de conducător pe un Sécuiul Dozsa, întorc armele, pe care trebuiau să le îndrepte în contra Turcilor, asupra stăpînilor lor, măcelăresc un mare număr de nobili și umplu Ungaria cu foc și cu sânge. Nobilii nu izbutesc decăt cu mare greutate și cu ajutorul lui Zapolya, voevodul Ardealului, a înăbuși răscoala și impun pedepse înfricoșate autorilor mișcării.

De pe naționalitatea conducătorului răscoalei, Sécuiul Dozsa, se vede că și țeranii Transilvaniei, deci și Românii se înrolase în armată, și prin urmare luase parte la răscoală. Însă chiar și fără participarea lor directă, încă răscoala țeranilor din Ungaria trebuia să aibă și asupra celor din Transilvania urmări îngreuitoare. Nobilii, apăsînd după răscoală mai greu jugul asupra grumazilor țeranilor din Ungaria, se temeau, ca acestia să nu caute în Transilvania, sub un regim mai puțin

intemeiată. De altă parte „Bud. Korr.” primește din Belgrad împărțirea, că ministrul Taușanovici va veni în decursul săptămânii viitoare la Buda-pesta, spre a conveni cu membrii guvernului unguresc.

După o depeșă telegrafică din Belgrad, guvernul sârbesc va înființa în Salonichi o agenție comercială, care va fi împreună cu o expoziție permanentă de produse sârbesci.

Diarul „Przegląd” din Lemberg pretinde a fi primit dela o persoană înaltă din Sofia următoarea telegramă cu data de 24 Iunie n.: Principele Ferdinand a plecat în noaptea trecută în secret și în cea mai mare grabă preste Varna și București la Viena. Scopul călătoriei lui e necunoscut.

Inaintea curții cu jurați.

Despre pertractarea finală sârbescă ieri înaintea curții cu jurați din Cluj în cel mai nou proces de presă al „Tribunei” dăm astăzi următorul raport detaliat:

Pertractarea, deși fixată pentru orele 9, s'a început foarte târziu, abia pe la 11. Aceasta din cauză, că jurații s'au adunat foarte pe încetul. Pe la 9 și 1/2 a constatat președintele, că din jurații convocați 13 nu s'au prezentat, parte scușiți, parte nescușiți. A trebuit să se consigneze în locul lor alții, care cu multă trudă au fost adunați de prin toate părțile orașului.

Pe urmă la orele 11 s'a putut constitui juriul. Nefăcând us, nici acusatul, nici acuatorul public, de dreptul de a respinge câte 12 din jurații convocați, juriul a fost tras la sorți în următorii domni: Petelei István, Eszterházy László, Babos Sándor, Nagy János, Kornéli János, Szekula Ákos, Beteg Péter, Incze Emil, Dr. Szamosi János, Csipkés Albert, Dobál Antal, Merza Gerő ca membri ordinari, Berde Béla și Domokos Antal ca membri suplenți.

Tribunalul a fost compus din președintele Péterffy Domokos, judei Becsek Lajos și Miko Imre și notarul Dr. Rotaridesz. Acusa a susținut-o procurorul tribunalului din Cluj Dr. Biró János, ca interpret a funcționat dl avocat Dr. Aurel Isac. Acusatul, dl Septimiu Albini, s'a apărut singur.

După luarea juraților sub jurământ și după întrebările generale puse acusatului, s'a dat citire scrisorii de acuză a procurorului. În aceasta se arată, că o notă publicată în Nrul 219 al „Tribunei” din anul trecut conține calomnierea directorului de poliție din Bistrița. În cercetarea introdusă s'a constatat, că nota s'a luat în traducere neexactă din diarul „Kolozsvár”, că dl redactor Albini susține a nu o fi scris și a nu fi știut de dinsa până după publicare. Fiind însă, că autorul, respective traducătorul notei, nu se mai află în patrie, procurorul nu dorește urmărirea lui, ci acuză pe redactorul responsabil pentru intralăsarea atenției presorilor în virtutea regulamentului de presă din 1852.

După aceea se dă citire articolului încriminat mai înainte în traducere autentică maghiară, apoi în original. La cererea acusa-

tului se mai dă citire unei rectificări apărute ulterior în „Tribuna”, prin care redacțiunea desminte conținutul notei încriminată și-și exprimă regretul de a fi atacat pe nedreptul casina maghiară din Bistrița și organele poliției de acolo. La cererea procurorului se dă citire și notei din „Kolozsvár”, care a cauzat toată pricina.

Încheindu-se cu aceste proceduri de dovedire, președintele dă cuvântul acusatului public spre susținerea acuzei. În pledoarul său acusatul face o parafrasă a scrisorii de acuză și mai accentuând „dispozițiunea” „Tribunei” de a lovi în Maghiari unde se poate, cere, se înțelege, condamnarea acusatilor.

Acusatul, căpătând cuvântul spre apărarea sa, își cere mai întâi voe de a se folosi de dreptul său de a vorbi în limba română, apoi accentuează, că în cele din urmă nici n'are să se apere, căci starea lucrului este destulă apărare pentru el. Din acest motiv nici nu și-a adus apărător cu sine. Arată, că este imposibil, ca redactorul unui foi de zi să știe în toată ziua, până la cele mai neînsemnate note, ce intră în foaie, la care colaborează mai mulți oameni. În cazul de față, din întâmplare, n'a avut cunoștință despre nota încriminată până după introducerea cercetării, atunci, convingându-se ear' despre neînțelegerea întâmplată, numai decât, neprovocat de nimenea, a restabilit adevărul. Dacă și-ar fi cerut o rectificare mai înainte de a intenta procesul, el bucurat ar fi dat-o ori-ce formă convenabilă. Pe cale privată și-a cerut chiar și scuzele dela dl care se simte atacat, dar' acesta nu s'a mulțumit cu atât. Va să zică este vorba numai de o greșală, întâmplată în urma unei neînțelegeri, de care vorbitorul n'a avut cunoștință prealabilă, pe care nu o susține, pe care a rectificat-o și pentru care și-a cerut chiar și scuzele. Cu aceasta crede, că a făcut tot ce se poate pretinde dela o foaie leală, că dacă jurații cu toate aceste cred, că mai merită și pedeapsă, Acusatul stă la dispoziție. Îi face însă atenție pe jurați, că dacă pentru fiecare greșală neînsemnată, redactorii vor fi trași în judecată și condamnați, apoi libertatea de presă devine ilusorie, presa este legată de mâni și de picioare, căci de greșeli nu e nimenea scutit, nici chiar un redactor responsabil. Crede deci, că jurații nu se vor ține strict de ordinațiunile de presă, care în țeara aceasta sunt foarte severe, ci luând în dreptă considerare pozițiunea unui redactor responsabil și marginile posibilității și ale imposibilității, conștiința le va dicta să-l achiteze.

După o scurtă replică din partea acusatului și a acusatului, președintele reasumează rezultatul pertractării, dă citire paragrafilor din legile și ordinațiunile ce vin în aplicare în acest caz și spune juraților, că ei nu după legi materiale, ci numai după conștiința lor au să judece.

Mai citindu-se și predându-li-se patru întrebări formulate de tribunal, la care aveau să răspundă, jurații se retrag spre consultare, al cărui rezultat au fost următoarele răspunsuri:

La întrebarea: Conține nota încriminată delictul calomniării? răspund 10 jurați cu da, 2 cu ba; la întrebarea: Conține intralăsarea atenției convenite din partea redactorului responsabil? — 10 da, 2 ba; la între-

barea: Sunt jurații convinși, că Septimiu Albini a fost redactorul responsabil al „Tribunei” pe timpul publicării notei încriminată? — 12 da; la întrebarea: Este Septimiu Albini vinovat de delictul intralăsării atenției datorite? — 4 da, 8 ba. Pe baza acestui verdict tribunalul achitează pe acusatul și condamnă procuratura de stat la purtarea cheltuielilor de proces.

Acest incident, bagatel după natura și dezvoltarea sa, dă guvernamentalilor privilegiu binevenit de a se bate în piept și de a se lăuda cu dreptatea juriilor maghiare, căci a fost absolvat un redactor al „Tribunei”, care și-a susținut apărarea românească. Bioul telegrafic a raportat mai multor foi rezultatul pertractării, ear' „Kolozsvár” se folosește de privilegiu, ca să ne dea o mulțime de lecții, arătând marimnia și dreptatea lor și ticăloșia noastră.

De altă parte opoziționalul „Erdélyi Híradó” în Nrul. său de aseară arată, că acest proces a fost tras de pâr de un individ răbunător, care s'a simțit atacat într-o notă, pentru care redacția „Tribunei” i-a dat odată satisfacția cuvenită și suficientă. Recunoaște totodată, că nota din „Kolozsvár” în adevăr a fost de natura de a induce în eroare pe autorul notei încriminată. Va să zică chiar un organ maghiar, care ne combate și-l combatem, măturisesc, că nimic n'a fost mai superficial, decât acest proces de presă.

Pentru-ce dar' se bate guvernamentalul în piept?

Din parte-ne am fi dorit, ca acest incident să treacă fără nici un comentariu de natură politică, de vreme-ce nu voim să insultăm juriul maghiar din Cluj, atribuindu-i un merit din împiegurarea, că ne-a judecat în cazul de față — după dreptate.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarhul a inspicat la 24 l. c. dimineața la 7 ore regimentul de husari Nr. 13 pe locul de exercițiu Rákos.

Măsuri sanitare. Ministrul de interne reg. ung., din incidentul începerii anotimpului mai cald, a avisat prin o ordonanță circulară toate municipiile țării a pune în aplicare toate prescripțiile și ordinațiunile privitoare la curățenia și starea sanitară publică. O deosebită atențiune e a se da curățeniei aerului și a pământului, delăturării materiilor infectioase și desinfecțiunii. Mai departe a se griji de starea bună a apei, de curățirea fântânilor publice și de starea bună a alimentelor. Poliția de țir are să poarte de grije, ca abatorile și împiegurările lor, precum și ospătăriile și cărcelmele să fie ținute curat și locurile de necurățenie să fie desinfectate. Despre măsurile luate municipiile au să facă raport ministerului de interne.

O sârbare militară. Regimentul de infanterie Laudon Nr. 29 din Timișoara a sârbat la 24 l. c. aniversarea victoriei dela Custozza, la care s'a fost distins și acest regiment. Dimineața ficerii au asistat la serviciul divin din biserica catolică și cea greco-orientală; la ameași corpul oficeresc s'a întrunit la un dineu de gală, la care colonelul Grozdánovits a ridicat primul toast pentru Arhiducele Albrecht, biruitorul dela Custozza, căruia i-s'a trimis și o telegramă de felicitare.

Școală de fete cu internat în Arad. Comitetul reuniunii femeilor române din Arad și provincie, s'orie „Biserica și Școala”, s'a întrunit în 8/20 Iunie în ședință. Dintre conclusele luate de comitet cu această ocaziune, amintim, că comitetul a decis, ca încă la începutul anului școlastic viitor să deschidă școala de fete cu internat în Arad. Spre scopul acesta comitetul a ales o comisiune, pe care o a încredințat, ca să facă dispozițiunile pregătitoare pentru deschiderea acestei școli la începutul anului școlastic viitor. Totdeodată aflăm cu plăcere, că mai mulți dintre dñii profesori dela seminarul diecesan din Arad și-au oferit deja serviciile pentru școala de fete a reuniunii.

Învitare la concertul împreună cu joc. arangiat de unii elevi ai seminarului „Andreian” din Sibiu, ce se va ține Duminică în 1/13 Iulie 1890 în Alba-Iulia, în grădina hotelului „La soare”. Începutul punct la 7 ore seara. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii populare din loc. Comitetul arangiator. Prețul de intrare: a) de persoană 1 fl.; b) familie de 3 persoane 2 fl. v. a. Bilete de intrare se dau începând dela 2 ore p. m. la cassă. Program: 1. a) „Serenadă”, cor de Marschner; b) „Sunt soldat”, cor de G. Dima. 2. „Fantaisie brillante”, de J. Leybach pentru piano, executată de d-șoara Lucreția Coșeriu. 3. a) „Bucuri nevinovate”, cor de C. Spohn; b) „Coroana cufundată”, cor de H. Bönicke. 4. „Seara de Crăciun”, solo de bas de Rubinstein. 5. „Vieța Țiganilor”, cor acompaniat de piano de B. Schuman. 6. „Scii tu mândră”, solo de bas de G. Dima. 7. a) „De-ași iubit”, cor de N. Popoviciu; b) „Eată ziua triumfală”, cor de A. Humpel.

Un accident pe Dunăre. Din Pojon se telegrafează cu data de 21 Iunie n.: Vaporul societății de navigațiune dunărene, care de un timp încoace se folosește de a trece Dunărea dela un țărmure la celalt, aseară a încetat deodată a funcționa. O mare catastrofă se părea a fi inevitabilă. După sfârșitul reprezentațiunii de pe arenă vaporul încărcat cu 200 pasageri voia să treacă la țărmurele de dincoace, când în mijlocul fluviului mașina a încetat a mai funcționa. Vasul a mers spre stâlpii podului stabil. Era să se întâmple o mare nenorocire. Între pasageri era mare panică; toți strigau ajutor, mai multe femei au leșinat, mulți voiau să sară în apă. Personalul corăbiei a avut o atitudine exemplară. Numai lui i-se poate mulțumi, că corabia a ajuns după multă efort la țărmure. Căpitanul orașului, Kutschera, a oprit imediat comunicația și a făcut arătare telegrafică ministerului.

Nouă otrăvitoare. Din Mitrovița se împărțese, că la 24 l. c. s'a pertractat înaintea tribunalului de acolo o dramă înspăimântătoare. Femeile dintr'un întreg ținut au făcut un complot spre a-și trimite bărbații pe ceaaltă lume. Hienele aceste își făceau mendecele dela anul 1880. Acusate sunt nouă femei, care și-au otrăvit bărbații cu arsenic dizolvat prin hârtie de nuse. Unele dintre femei au murit în arestul preventiv, altele nu au putut fi eruate. Până acum a fost ascultată Marena Stankovici, care afară de bărbatul ei a mai otrăvit și pe soțul său, pe o nepoată și un vecin. Pertractarea se continuă.

Holera în Spania. „Agence Havas” împărțese: Consiliul sanitar a recunoscut existența holerei asiatice în districtul Valencie. În urma extinderii epidemiei cordo-nurile sanitare împieguror localităților infectate s'au desființat cu desăvîrșire.

Raport general

despre starea și activitatea societății de lectură „Inocențiu M. Clain” a teologilor din Blaj pe anul școl. 1889/90.

Devisa societății:
„Uniți să fim în cuget,
„Uniți în Dumnezeu”.

V. Alexandri.

Preastimat public.

Secolul de față inaugurează o mare luptă intelectuală. E mare lupta ce o poartă „fii secolului acestuia”, pentru-că ea e lupta pentru lumină. Toți voesc să se lumineze, pentru-că toți sunt convinși, că numai lumina poate să-i ridice, să-i perfecționeze, să-i ferească. În reflexul acestei lumini indivizii nu mai lucră „singuratic” și pentru sine, ci „în unire” și „pentru comunitate”. Astăzi e timpul societăților, reuniunilor, cluburilor, asociațiilor. Toți știu, că: „Unde-i unul nu-i putere...” și că scopurile înalte și frumoase reclamă necesariamente unirea, concentrarea puterilor.

Și e și frumos a vedea, cum se tinde spre un scop bun, cu puteri unite lucrând și jertfind unul pentru binele tuturor și toți pentru binele fiecărui singuratic. Încă și mai frumos e, când se tinde spre un scop bun nu numai cu puteri unite, ci și cu cugete și simțiri unite. Atunci se poate crede cu siguranță, că limanul tuturor năsuștelor omenesci se va ajunge.

Acesta e cugetul, care a condus pe demni nostri antecesorii a fonda societatea de lectură „Inocențiu M. Clain” și a-i orna tină și virginală-i frunte cu devisă: „Uniți să fim în cuget, uniți în Dumnezeu”. Ei au făcut aceasta fiindcă cunoșeau și pricepeau vocea timpului, au făcut-o fiindcă erau prea pătrunși de sfânta lor chemare, au făcut-o în conștiința de fii fideli ai bisericii și națiunii.

S'au împlinit acum 26 de ani, decând acea devisă mântuitoare ne încălzește piepturile tinere și din mormintele părinților ne redeșteaptă amintiri dulci, suveniruri glorioase și virtuți românești, decând ne arătau cum și ce să fim în prezent și viitor, dacă și noi voim a lăsa de moștenire fiilor nostri: onoare și mărirea.

Această devisă ne va fi nouă „stea conducătoare” nu numai ca membri ai „acestei societăți”, ci și ca membri ai „societății omenesci” în bătleile vieții, căci bine scim, că numai prin unire, prin unire în cuget, în simțiment, în lucrare, în Dumnezeu, se poate ajunge la putere, la puterea cea mai mare, și puterea cea mai mare e astăzi știința, care preotului îi este indispensabilă; căci el e și trebuie să fie „lumina lumii” și după șa unii sfânt părinte: „Preotul fără știință e contrațicere în sine, ochi fără lumină...” Preotul petrece mai deaproape și poate face ce voesc cu cei-cu sunt dedați a asculta cu bucurie glasul lui. De el e legată fericirea ori nefericirea poporului. De aceea e sfânt scopul ce-l urmăresc această societate, pe care o constituiesc fiitorii preoți.

Preastimatul public a vădut în decurs de mai mulți ani câte un raport general despre starea și activitatea acestei societăți, de aceea și noi, publicând acest raport, nu facem alta, decât ne împlinim una dintre cele mai plăcute dorințe. În special:

aspru, alinarea suferințelor lor, și deci unificarea dracnicilor lor legiuri în toate țările ce ascultau de coroana Sf. Ștefan, pentru-ca țeranul se nu poată găsi nicăieri o viață mai puțin asuprită.

Aceste încercări de a îndepărta de pe ei jugul neomenos al nobililor rămânând țară isbândă, poziția țeranilor se înrutăți din ce în ce mai mult. Legi tot mai asupritoare se grămădau pe capul lui, încât la sfârșit condiția lui ajunse aproape aceea a unui paria, desmoștenit de toate drepturile și supus la îndatoririle cele mai îngreuitoare și cele mai nedrepte, numai spre a mulțumi poftele nesfârșite ale asupritorilor sei.

Legile unguresci, care consfințiră această robie a țeranului, sunt întâi *jus tripartitum* care pune ca principiu, că „țeranul nu poate posedea nimic afară de plata pentru munca sa.”²¹⁾ Această lege neomenoasă, care cobora pe om la rangul dobitocului, răpindu-i cel mai sfânt drept, acela de proprietate, fu promulgată întâi în Ungaria în 1514 și apoi se întinse și în Transilvania.²²⁾ Un șir întreg de legi, care pot sluji drept model, cum omul poate ajunge a fi exploatat de asemenea sau fură promulgate în Transilvania dela 1540

până la 1653,²³⁾ cele mai multe înainte de epoca lui Mihail-Viteazul, încât reproducerea câtorva din dispozițiunile lor pot să ne dea o idee despre starea de degradare ne mai pomenită, în care ajunsesse țeranii (români) din Transilvania.

Eată câteva din ele: averea țeranului mort fără testament, ceea-ce se întâmpla mai totdeauna din neștiința lui de carte, să fie moștenită de nobil; țeranul se nu poată sub nici un cuvânt intenta stăpânului său un proces; mărturia dată de țeran se nu aibă nici o tărie nici pentru, nici contra unui nobil.²⁴⁾ Un decret al lui Vladislav al II-lea ordona ca toți țeranii ce-și pierduse libertatea să fie pentru vecie supuși stăpânirii netăgăduite a nobililor. Un alt decret al lui Vladislav pedepsește cu pierderea mâinii drepte pe țeranul ce fusese surprins purtând arme.

Constituțiile aprobate, publicate în 1653, însă puse în lucrare cu mult timp înainte, prevedeau între altele următoarele dispoziții: că Românii sau cei de rit grecesc sunt suferiți numai cât provisoriu în regat precăt le va plăce principilor și regnicolilor; că deși nația română nu se numără între staturile țerii, nici religia ei nu este dintre cele recunoscute, cu toate aceste ei sunt suferiți pentru folosul statului și biserica lor este tolerată (sub nise condiții foarte grele, care sunt enumerate); că deși nația română a fost primită în Transilvania numai pentru binele comun, cu toate aceste, neținând seamă de umilita ei stare, în-

drănescă a impune fiilor patriei unguresci respectarea sârbătorilor lor, care lucru, negăsindu-se cu cale, s'a hotărât a nu se mai ține în seamă, încât astfel Românii erau obligați a lucra nobililor chiar și în sârbătorile lor cele mai sfinte. În sfârșit numai Ungurii, Secuii și Sașii aveau dreptul a ocupa funcțiuni publice.²⁵⁾

Măsurile cele aspre luate de națiunile domnitoare în contra Romanilor erau motivate, ce e drept, de actele de violență, pe care și acestia le comiteau asupra lor. Prin ocuparea țerii lor de Unguri și mai apoi de Sași li se restrinsese locurile de pășune, ceea-ce le îngusta mijloacele de traiu, cei mai mulți din ei fiind crescători de vite. Românii nu voiau să recunoască veneticiilor celor noi nici un soi de drept asupra locurilor, pe care din vechime până atunci liber le pășunase cu vitele lor. Ei introduceau deci cu sila turmele lor în pământurile ocupate de Sași, care voiau să înfrângă aceste încălcări prin confiscări și pe-

²¹⁾ Asupra tuturor acestor dispoziții vezi *Aron Densușanu*, principiile constituțiunii maghiare, Iași 1886, unde se reproduce și indicarea izvoarelor. Această apăsare ne mai auzită a Romanilor din partea Ungurilor face pe Ungurul Kemény, unul din rarii oameni din această națiune cu privirea dreaptă și judecată sănătoasă, să spună cuvintele, pe care Ungurii ar face bine să le mediteze: „dieses war also das Loos einer Nation die im harten Kampf gegen die Ungarn, fechtend und blutend erlag. Dass diese Nation durch die im X-ten Jahrhundert nur das drückende Recht des rohen Schwertes kennenden Ungarn hart unterjocht wurde, war der Fluch damaliger Zeiten. Unter dem Schatten und den Früchten dieses grausamen Fluches aber auch noch heute gemächlich und herrisch ruhen und genießen zu wollen wäre entehrend!” *Kemény*, *Kenezen und Kneziat in Kusz*, Magazin, II, p. 324.

depse. Românii răspundeau acestor silnicii pria dări de foc, încât era o stare de războiu permanentă între Românii și Sași, ori-unde se întâlneau. Așa în 1431 Sașii ucid patru femei române, pentru a lovi cu atât mai greu în Românii, omorându-le soțiile. În 1419 regele Sigismund provoacă pe nobili să apere pe Sași de oameni răi (Românii), care ar face incursiuni în țeara lor în modul bandelor de hoți, răpesc, despoaie, schilode și omoară pe coloniști.²⁶⁾ În 1474 găsim un document, care constată, că Românii, isgoniți de Sași de pe nise teritorii, pe care pășcuse vitele până atunci, aduc cu puterea turmele lor îndărăt, dar' fiind respinși de Sași, își răsună dându-le foc locuințelor.²⁷⁾ Sașii însă își întindeau necontenit stăpânirile lor restringând pe acele ale Romanilor. În 1504 îi aflăm cumpărând dela nobili comuna Lamneș, pentru-că locuitorii ei ar face multe daune Sașilor.²⁸⁾

După cumpărături încep a pune în practică sistemul de terorizare. Astfel se unise nobilii (Unguri și Români maghiarisați) cu Sașii, spre a desmoșteni pe națiunea română. Vindeau chiar unii altora ceea-ce nu era al lor, pentru a-și constitui drepturi de proprietar asupra unor pământuri, care din vechime fusese, nu ale vândătorilor, nici ale cumpărătorilor, ci ale celor vânduți. În același an 1504 regele Vladislav sparge comuna românească Satul-nou din scaunul Mercurii, pentru-că fusese reîntocmită în dauna Sașilor,

care o destrusese odată.²⁹⁾ În 1548 un edict al lui George episcopul Varadului regulament-tează confiscările și pedepsele de aplicat Romanilor în cas de vătămăre a proprietarilor sași. „Dacă Valacul fâgărașean va voi a-și aduce oile sale în interiorul saxon, se nu o poată face fără învoirea județului (care, bine înțeles, nici-odată nu o dădea). Dacă le va introduce fără o asemenea voe, se i-se iee 4 oi dela o turmă, ear' la cas de recidivă 16. Ear' de va voi să oprească oile cu mâna armată, sau dacă va da foc sau va amenința cu darea de foc, se fie pedepsit cu moartea în țeara Sașilor chiar, sau dacă va fugi în Făgăraș, se-și primească pedeapsa acolo.”³⁰⁾ Bine înțeles, că Românii nu se supuneau unor asemenea dispozițiuni menite a întări despoierea de pășunile lor; ei urmau înainte a introduce cu de-a sila turmele lor în pământurile pe care Sașii pusese stăpânire. Acestia spriguiniți și de autoritatea regească, îi pedepsiau mereu, ear' Românii răspundeau morții cu moarte, pedepselor prin pojar. Atât de mult se îmulțise dările de foc în țeara Sașilor, încât se înființase un tribunal permanent pentru judecarea incendiarilor³¹⁾ și se dădu voe Sașilor a urmări pe incendiari până pe domeniile nobililor.³²⁾ (Va urma.)

²⁰⁾ Idem, VII. 1874. p. 59.

²¹⁾ Magazin für sieb. Landeskunden II, 1845, p. 324.

²²⁾ Doc. din 1506 în colecția Kemény, reproduc de „Transilvania” VII. 1874, p. 71.

²³⁾ Doc. din 1511, idem, VII. 1874, p. 94.

²⁴⁾ *Verboczy*, *jus tripartitum* (publicat în 1514), Pars III. tit. 80 § 8: „Rusticus praeter mercedem ad praemium in terris domini sui quiescit, ad proprietatem nihil juris habet, sed totius terrae proprietatem ad dominum terrestrem spectat et pertinet”. Acesta este textul compact, din care s'a scurat frasa cunoscută: „rusticus praeter laboris mercedem et praemium nihil habet”.

²⁵⁾ Memorialul reprezentanților alegătorilor români adunați în Sibiu în 1881, Sibiu 1882. p. 17.

²⁶⁾ Adunate sub titlul: Aprobate constitutiones Regni Transilvaniae et Partium Hungariae eidem adnexarum Comp. Memorialul citat. p. 21.

²⁷⁾ *Jus tripartitum*, Pars III, tit. 80, 81.

²⁸⁾ Die colecția Kemény reproduc în „Transilvania” I. 1868, p. 212 și 221.

²⁹⁾ Din colecția Kemény, idem VI., 1873 p. 263.

³⁰⁾ Idem VII, 1874 p. 58.

A. Activitatea societății.

I. Societatea noastră în decursul acestui an școlastic a ținut 18 ședințe; dintre care 1 constituantă, 7 ordinare, 3 extraordinare, 6 literare și 1 generală. În constituția s'a ales noul comitet pe anul școlastic 1890—91, în ședințele ordinare și extraordinare s'au pertractat agendele societății, în cea generală s'a raportat despre activitatea comitetului; ear' în ședințele literare s'a perorat și citit foaia societății: „Furnica”, apărută în 31 de numere; prin urmare cu 4 numere mai mult decum prescriu statutele societății:

Operatele incuse și publicate în această foaie, după genul și numărul lor, sânt:

2 novele; 1 noveletă; 4 disertațiuni; 5 poezii; 2 poezii în prosă; 1 schiță; 1 idilă; 1 dialog; 1 alegorie; 1 comedie în 1 act; 1 copie de pe natură; 1 portret contemporan; 4 alcătuiri; 1 parabolă; 2 contemplațiuni; 2 meditațiuni; 2 corcuiuni; 1 predică funebrelă; 1 episod istoric; 13 întâmplări din viața sf. Ambrosii, 6 din a sf. Ioan dela Cruce și 4 din a sf. Francisc de Borgia; 2 felicitări; mai multe maxime; un necrolog; un cuvânt de: „Salutare” și de „Rămas bun”.

Membrii acestei societăți, aprinși de dorul de a lucra pe câmpul literaturii noastre bisericesti, încă în toamna acestui an școl. au conceput ideea fericită de a eda oare-care op de valoare în ramul acesta. La recomandarea clar. dn. Dr. V. Szmigelski, după mai multe consultări, s'a ales spre traducere opul „Neunund-neunzig Pastorations Briefe an einem jungen Pfarrer” de Alois Melcher. Autorul ne concesi traducerea cu cea mai mare bunăvoință. În alegerea acestui op ne-a întărit și speranța, că prin opul acesta vom face un serviciu plăcut și vom aduce mare folos preșimii noastre române, deoarece opul acesta conține multe învățături și învățări practice frumoase și folositoare în păstoria sufletelor.

Membrii societății, considerând scurtimea timpului deoparte, ear' de altă parte mai luând în dreaptă considerațiune și mărirea opului, au decia, ca în anul acesta să se ede numai partea I-a, consistătoare din 51 de epistole, ear' partea a II-a a opului în anul școl. următor.

Spre a se pute traduce mai iute și mai ușor partea I-a, membrii societății s'au organizat astfel, că au împărțit între sine aceste epistole spre traducere. Prelungă aceasta s'au mai ales două comisiuni, dintre care una fu însărcinată cu cenzurarea acestor traduceri, ear' cealaltă cu stilizarea limbii. Comisiunea I-a s'a constituit din domni: Cornelii Iubaș, Ieronim Dănilă, George Mihalca, Gregoriu Nistor, Ioan Suciu și Alexandru Todor, teologi de an. al IV-lea; Nicolau Vijoli, teol. de an. al III-lea; Teodor Văndor, teol. de an. al II-lea și Ioan Hulea, teol. de an. I-iu; ear' comisiunea a II-a însărcinată cu stilizarea limbii s'a constituit din domni: Nicolau Mazere, teol. de an. al IV-lea; Nicolau Brânzeu și Ștefan Bota, teol. de an. al III-lea; Dionisiu P. Decei, teol. de an. al II-lea și Ștefan Roșan, teol. de an. I-iu. Aceste comisiuni își începură activitatea în Ianuarie și la începutul lui Maiu finiseră.

Partea I-a se tipări în tipografia seminarului din loc în o mie de exemplare broșurate la 24 coale, format octav, literă garmond. Prețul opului se stator cu 1 fl. 50 cr. v. a. Prețul acesta se reduce însă numai la 1 fl. v. a. pentru toți teologii români din seminarele Ungariei, ear' bibliotecelor întregii tinerimi române studioase se gratifică.

Deși opul eșise de sub tipar numai prin 10—12 Iunie, totuși până acum ne trecuseră preste 400 exemplare și sperăm, că venerata preoțime română, pentru care l'am edat, și de acum înainte îl va primi cu aceeași căldură. Opul de prezent se poate procura dela librăria seminarului din loc, ear' din 1 Octombrie n. încolo și dela societatea noastră.

Ce atinge venitul societății din acest op însemnă, că societatea a emis o comisiune, care în privința aceasta s'elaboreze un proiect. Această comisiune s'a constituit din domni: Cornelii Iubaș, Nicolau Mazere și Ioan Suciu, teol. de an. al IV-lea; Nicolau Brânzeu și Cloșca Marin, teol. de an. al III-lea; Vasile Suciu și Ioan Neagu, teol. de an. al II-lea; Alexiu Pop și Victor Ghita, teol. de an. I-iu. Comisiunea aceasta, intrunindu-se în două ședințe, a compus proiectul. Acesta, cu unele modificări neesențiale ce s'au făcut în ședința generală a societății, în extras e următorul:

Proiect

pentru întrebunțarea venitului ce-l va aduce edarea opului „Epistole către un preot tiner”.

Conform deciziunii luate în ședința a VII-a ordinară, membrii aleși pentru a aduce și propune un proiect cu privire la venitul din opul „Epistole către un preot tiner”, în zilele de 22 și 28 Maiu desbătând asupra cestiunii amintite, au ajuns la următorul rezultat:

I. Tot venitul ce va fi după tipărirea întregii cărți e averea societății, care pentru ușurare se se administreze de cassar

separat. Acest venit de sine se înțelege, că nu se poate folosi decât numai spre a mijloci și pe această cale perfecționarea membrilor prin ajustarea cât se poate de bună a bibliotecii și prin deprinderea în lucrări literare. În special însă, ca zelul între membrii acestei societăți să fie în continuu viu și ca să se excite o nobilă emulațiune, aflăm de consult a recomandarea onor. ședințe spre desbatere și aprobare următoarele:

1. Din acest venit în linia primă se se creeze patru premii anuale pentru toți membrii ordinari ai societății, și anume: două din acele se se destina pentru două lucrări literare; primul pentru o lucrare literară de cuprins religios, ear' al doilea pentru o temă de cuprins profan.

Celelalte două premii se se destina pentru cele mai bune perorațiuni, fie în prosă, fie în poezie.

2. Lucrările cele de cuprins religios nu pot fi premiate cu mai puțin de 10 fl. v. a.; ear' cele de cuprins profan cu mai puțin de 5 fl. v. a.; dintre premiile ce se dau pentru cele mai bune perorațiuni unul se se fie de 3 fl., altul de 2 fl.

3. Temele se se aleagă și propună una pentru un premiu de corpul profesorilor seminariilor, de care au să se fie și apreteiate și judecate.

8. Operatele premiate în locul prim se vor induce în foaia societății noastre „Furnica”, și când societatea noastră s'ar pute afla în dorita pozițiune, de a eda un „Almanach”, atunci se aibă dreptul de a le publica și în acela.

9. Crescând venitul, și premiile se pot mări și înmulți după-cum va afla mai cu scop societatea.

II. Tot din 400 fl., adică: patru sute florini v. a., o sută florini se se dee pentru fondul de pensii al preoților deficienți archidieceșani.

II. Proiectele aceste aprobate și declarate de ale societății se pot schimba numai cu consensul alor două din trei părți ale membrilor societății. (Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Medicina la sâlbateci.) Un călător englez, care a vizitat nu demult Sudul Africii, povestesc o mulțime de lucruri interesante despre arta leucirii la sâlbateci.

La Cafri de pildă toate boalele sunt împărțite în două grupuri: boale, care provin din prea mare ferbințeală, și boale care provin din prea mare receală. Altfel de boale nu există.

Călătorul istorisează cum a fost vindecat de o sdruncinare de creeri.

Calul îl trântise așa de rău, încât i-se sdruncinaseră creerii. De sigur că muria, dacă nu cădea pe mâna unui „doctor” cafru, care-l leuă într'un chip foarte original.

Doctorul îi încungiuă capul cu o bandăleță lătuță și puse doi oameni să tragă de capetele bandetei cât vor pute de tare. Un altul luă apoi o bucată de lemn și începă să-l ciocănească pe frunte: „se-l așede creerii la loc”.

Și lucru curios! Îndată după această operație caraghioasă, bolnavul se simți mai bine și după câteva zile de repaus era complet sănătos.

Din public.*)

Concurs.

„Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina” escrie cu aceasta concurs pentru compunerea a două cărți pentru tineret (pentru bibliotecile școlare). Cuprinsul uneia dintre aceste cărți se se fie potrivit a deștepta la tineret simțământul de datorie, averea moștenită dela părinți, nu numai de a o păstra, ci și de a o înmulți; ear' cuprinsul cărții a doua se se fie potrivit a îndemna pe tineret la îmbrășocarea meseriilor, a industriei și a comerțului. Deși societatea dorește, ca compunerile se se fie de cuprinsul amintit, totuși se vor lua în considerare și acele compuneri, care ar tracta despre alte teme.

Compunerile trebuie să se fie cel puțin de o coală de tipar și să se trimită comitetului societății până în 1 Septembrie 1891. Compunerea cea mai bună fără privire la temă se va premia cu 30, ear' cea care îi va urma în calitate cu 20 fl. v. a. Celelalte compuneri incuse, dacă vor fi bune, se vor tipări de societate numai cu încuviințarea autorilor.

Comitetul „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina”.

Cernăuți, în Maiu 1890.
Președintele: Secretarul:
Hurmuzachi. D. Socolea.

NB. Jurnalele române sunt rugate a reproduce acest concurs.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

Bibliografie.

„Școala Română”. Organ pedagogic, literar și științific al societății corpului didactic din jud. Prahova (România). Apare de două ori pe lună: la 15 și 30, în Ploiești: Comitetul de redacțiune: Dni C. Ionescu, Ioan P. Eliade, I. R. Nisipeanu, M. Vernescu, Zacharia Antonescu. D-nele, Lucreția Negoescu, Smara Gârbea și d-șoara Sevasta Radian. Sumarul: Cronica, de I. R. Nisipeanu. — Viorele, poezie de Smara. — Despre vise: conferență publică, de I. R. Nisipeanu. — Inimii, poezie de Al. Slăniceanu. — Didactică: forma sau metoda socratică, de I. P. Eliade. — Cele două infante, de Sevasta R. — Dor ascuns, poezie de Al. Slăniceanu. — Uriașul, poveste de El. D. Basilescu. — Mișcări în instrucțiune, de R. — Cugetări, de Sevasta R. — Recreațiune: Enigmă și deslegarea enigmei din Nr. 3, de Al. Mihăilescu. — Posta diarului, de R.

— Sumarul Nr.-ului 7 dela 30 Aprilie: Cronica, de Const. Ionescu. — Educația intelectuală, morală și fizică (urmare), de I. R. Nisipeanu. — Vine iarna, poezie de Smara. — Sfârșitul lumii, de Sevasta R. — Epitaf, strigăt, de Smara. — Florile și femeile, de Ariana. — Trei frați, poveste de Constantin Popescu. — Mișcări în instrucțiune, de R. — Programa liceului și școlii comerciale, de R. — Enigmă și deslegarea pătrutului din Nr. 4, de R. — Posta diarului, de R.

A apărut:

„Istoria Românilor” pentru clasa VI. de liceu și clasa I-a din școlile militare, de Petru Rașcanu, profesor la universitatea din Iași.

Deposit la librăria națională Maximovici și Alexa în Iași. Prețul 5 lei.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Licitațiuni:

— 17 Iulie st. n. imobilele lui Albert Kovács, în Valendorf, decătră judecătoria cerc. din Cohalm.

— 30 Iunie st. n. mobilele lui Maur. Sieherman decătră executorul jud. din Sighetul-Marmăției.

— 7 Iulie st. n. mobilele lui Iacob Heller decătră executorul jud. din Murș-Ludoș.

Edict:

— A se înșina pretensiunile în 45 de zile: — la rămasul după Andrei Bokor (din Canta), la tribunalul reg. din Chezd-i-Oșorheiu.

Posturi vacante:

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Zala-Egerszeg. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subude la judecătoria cerc. din Tapoleza. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de translator de limba română la tribunalul reg. din Zălau. A se adresa în 15 zile la autoritățile competente.

— Un post de practican în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Neoplanta. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragera din 25 Iunie st. n.

Brünn: 49 59 25 80 88.

Călindarul zilei.

15/27 Iunie 1890.

Iulian: Amos.
Gregorian: Ladislau.
Soarele: răsare 4.3, apune 8.1

Buletin meteorologic.

Sibiul, 26 Iunie n. 6 oare dimineața.

Observat.	Diferența după proclina	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
725.1	+1.9	+14.8	+20.3 +11.2	NV

Din țeară, 24 Iunie n. 7 oare dimineața

Stațiunile:	Presiune atmosferică în mm.	Temperatura aerului în Celsius	Vântul direcția	tura
Budapesta	761	+15.5	NV	4
Sătmăr	759	+18.8	NV	4
Cluj	758	+12.4	V	4
Orșova	758	+18.5	SV	5
Timișoara	760	+15.8	SV	3
Arad	760	+16.2	V	6
Panciova	760	+16.0	NV	1

Sosiți în Sibiu.

La 26 Iunie n.

Hotel „Neurhrer”. Leonhardt, director din Libnovis, Fleischel, Giergl și Goldberger, sublocotenenti din Budapesta. Brodman din Cinc-biserici. Simalya cu soția din Arad, comercianți.

Hotel „Imperatul Romanilor”. Coloman Werth, impiegat de tren din Budapesta. Entremont, comerciant din Urm. I. Gompe și Geza Simon din Ciucia. I. Goldschmidt, comerciant din Viena. S. Mundleaur, comerciant din Budapesta. F. Gyongyösy cu soția din Murș-Oșorheiu I. Todea, preot din Albac.

Hotel „Habermann”. Sam. Wolf din Alba-Iulia, M. Epstein din Timișoara, comercianți.

Economic.

Obligațiunile despăgubirii de regalii. În cestiunea obligațiunilor despăgubirii de regalii ministerul de finance reg. ung. a emis o publicațiune, după care toți acei îndreptățiți de regalii, care i'au înșinuat spre vânzare prin mijlocirea statului obligațiunile de despăgubire ce le compete până la termenul final (1. Iunie), cărora însă capitalul de despăgubire e a li-se înmanua numai în calea judecătorei, sânt în drept a pretinde vânzarea obligațiunilor lor, dacă judecătoria competentă a extradat până la finea lui August cupoanele de rentă corăspundătoare capitalului ce le compete pentru partea lor. Vânzarea astorfel de cupoane de rentă ministerul o orfundează după-cum urmează:

Toți acei îndreptățiți privați, care pretind mijlocirea tesaurlui statului la vânzarea obligațiunilor după cupoanele de rentă ce le compete și sânt avasate prin judecătoria, își pot înșina intenția lor în astă privință la ori-care cassă a statului sau perceptorat prin o cerere compusă după formularul anumit. Acestor cereri se se accludă cupoanele de rentă ce sânt a se vinde și după puțință și decisiunea judecătorească. Cassele statului sau perceptoratele respective vor cuita primirea cupoanelor de rentă și în privința vânzării vor avé să facă nesimintit raport ministerului de finance. Produsul vânzării și dobânzile curgătoare până la termenul plății se vor solvi celui îndreptătit din partea acelei casse sau perceptorat, la care s'au înaintat cupoanele de rentă. Formularele de înșinuare se primesc gratis dela cassele statului și perceptorate.

—*—

Boala de gură și de unghii. O telegramă din Timișoara cu data de 24 I. c. n. anunță, că în localitatea Itebea-serbească din comitatul Torontal a isbucnit între rîmători boala de gură și de unghii, mai departe în comitatul Timișului în comunele Moșnița, Niczkyfalva și Beregsau a isbucnit în mod epidemic focul și viu.

—*—

Exportul de produse unguresci via Fiume în Maiu. Dela 1 până la 31 Maiu a. c. au sosit cu trenul în Fiume: 741 vagoane cu făină, 109 cu grâu, 61 cu fasole, 6 cu prune și 17 vagoane cu vin. În țările de Vest s'au exportat în Maiu: 71.408 m.ăi metriche făină, din care 63.688 m. m. în Anglia, 7520 m. m. în Franția; 5200 m.ăi metr. prune; 5049 m.ăi metr. fasole în America-de-Nord și Franția; 623 m.ăi metr. vin în Italia și Anglia. Întregul export în articolele principale a fost în primele cinci luni (Ianuarie—Maiu) din anul acesta față cu același period al anului trecut după-cum urmează: Făină: 326.960 m. m. (1889: 546.750 m. m.), sâcară: 43.793 m. m. (1889: 135.163 m. m.), grâu: 1511 m. m. (1889: 320.562 m. m.), fasole 14.644 m. m. (1889: 13.295 m. m.), prune 58.647 m. m. (1889: 20.392 m. m.), vin 11.280 m. m. (1889: 30.965 m. m.).

—*—

Emissiuni de rentă. — Corpurile legiuitoare române au votat în cursul săptămânii următoare emissiuni de rentă:

Franci 1,200.000 pentru ajutorul țerănilor improprietăți.
Franci 1,000.000 prelungirea liniei ferate T-Măgurele.
Franci 1,200.000 pentru construirea garri-frontiere dela Burdajeni.
Franci 1,000.000 pentru cumpărarea de vase pentru transportul sării în Sârbia.
Laolaltă fr. 4,400.000.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, 19 Iunie Grâu hectolitr fl. 6.— până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 5.— sâcară fl. 3.90 până fl. 4.20; orful fl. — până fl. —; ovșul fl. 2.80 până fl. 3.—; cucuruzul fl. 3.90 până fl. 4.10; semința de cânepă fl. — până fl. —; crumpele fl. 1.50 până fl. 2.20; mlauiu hectolitr fl. 10.— până fl. 11.—; mazerea fl. 5.— până fl. 5.50; fasolea fl. 4.— până fl. 4.25; linteia fl. — până fl. —; chiminul (sâcăreana) fl. 38.— până fl. 40.—; sâu brut 100 chilogrami fl. 20.— până fl. 24.—; lumini de sâu vârsate fl. 36.— până fl. 38.—; unsoarea de porc fl. 60.— până fl. 65.—; slămina fl. 48.— până fl. 50.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; fână fl. 2.— până fl. 2.40; sâpunnul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spirtul gradul 55 cr.; carnea de vită chilo 32 până 34 cr.; carnea de vițel 24 până 32 cr., carnea de porc — până 44 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 24 Iunie n. s'au notat: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr. până 45.— cr., marfă țărănească grea — cr., până — cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr., până 45 1/2 cr., românesci, de Bakony grei 48.— cr., până 45 1/2 cr., transilvane de mijloc — cr., până — cr., transilvane ușori — cr., până — cr., transilvane sârbesci grei — cr., până — cr., transilvane de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transilvane ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., igrășat; cu hgidă — cr., până — cr., per 4 1/2 cumpărați dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 24 Iunie 1890.

Sortințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățene nou	74	—	79	—
Grâu dela Tisa	78	8.05	79	8.05
Grâu de Posta	78	8.10	79	8.10
Grâu de Alba-regală	78	8.05	79	8.05
Grâu de Băcska	78	8.05	79	8.10
Unguresc de Nord	74	—	75	—
Sâmbințe, vechi ori noua	Solul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Sâcară			70—72	7.10 7.4
Orz			60—62	6.50 6.8
			62—64	7.— 7.60
Ovș			64—66	—
			69—41	8.80 9.25
Cucuruz (porumb)			75	5.10 5.15
			73	5.— 5.05
Meiu Hrișcă			—	5.50 5.75
Grâu	de primă.			
Cucuruz	de toam.			
Ovș	de primă.			
	de toam.			
			7.19	7.20
			5.04	5.06
			5.06	5.08
			6.08	6.10
Produse diverse	Sola			
			dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	50.—	55.—	
	franceză	—	—	
	italiană	—	—	
	roșie	28.—	33.—	
Oleu de rap.	rafinat	42.—	42.50	
Oleu de por.	dela Posta	51.50	52.—	
Slămină	dela țeară	41.—	42.—	
Sâu	sventată	51.—	52.—	
Prune	afumată	35.—	36.—	
Lietar	din Bosnia, în buți	—	—	
	din Sârbia, în saci	—	—	
Nuci	slavon, nou	21.—	22.—	
Gogoși	bănățene	—	—	
	din Ungaria	—	—	
Miere	unguresci	—	—	
	sârbesci	—	—	
	brut	—	—	
	galbină străcurată	—	—	
Ceară	de Rosenau	126.—	126.—	
Spirt	brut	12.25	12.50	
	Drojdințe de spirt	14.75	15.25	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 26 Iunie st. n. 1890.
Hârtie-moușă română Camp. 9.20 vând. 9.25
Lire turcesci 10.50 10.55
Imperiali 9.50 9.55
Ruble rusești 1.33 1.34

Bursa de Budapesta.

Din 24 Iunie st. n. 1890.
Renta de aur ung. 6% 103.10
„ „ hârtie 4% 99.70
Imprumutul câilor ferate ung. 116.75
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 96.40
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 113.20
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) —
Bonuri rurale ung. 83.10
„ „ cu cl. de sortare —
„ „ bănățene-timigene —
„ „ cu cl. de sortare —
„ „ transilvane —
„ „ croato-slavone 104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 99.—
Obligațiunile desp. regalilor 95.40
Imprumut cu premiu ung. 138.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 127.50
Renta de hârtie austriacă 88.50
„ „ argint austriacă 89.—
„ „ aur austriacă 109.25
Losurile austr. din 1860 144.50
Acțiunile băncii austro-ungare 970.—
„ „ de credit ung. 344.75
„ „ austr. 803.60
Scrisuri f

DICTIONAR
român-german și german-român
de
Sab. Pop. Barcianu.
odin. paroh greco-oriental în Resinari, asesor consistorial etc.
Revidat și completat de
Dr. D. P. Barcianu.
Partea I. română-germană, 704 pagini.
— **Prețul 2 fl. 50 cr. = 6 lei, 50 bani.** —
Partea II. germană-română, 1152 pagini.
— **Prețul 3 fl. 80 cr. val. a. = 10 lei.** —
Depou general pentru România la librăria lui
Alexandru Degenmann, București, Calea Victoriei 53.
NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din SIBIU
execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipărește
cărți de tot felul,
anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre, bilete de vizită,
placate, conturi și blanchete de tot soiul.
Prețurile moderate.
Deasemenea institutul primește în editură cărți școlare și în genere
cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii
poporale, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datine, schițe
istorice ori biografii, scrise în stil popular, și alte asemenea.
Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială
între autor și direcția institutului.

Articul de lege XXI. din anul 1886.
DESPRE JURISDICTIUNI.
și articol de lege XXIII. din anul 1886.
DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.
Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.
Articul de lege XXII. din anul 1886.
DESPRE COMUNE.
Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.
Nr. 28.506/VI. b.
ORDONANȚE MINISTERIALE
pentru introducerea legii comunale
(Articul XXII. din 1886). Prețul 12 cr. v. a.

Argir și Elena.
Istoria
preafumosoșii fcoir de crăiu și a preafumosoșii
fete măiestre cu pērl de aur.
Adeică:
o inchipuire, prin care se înțelege luarea Ardealului
prin Traian cesarul Romei.
Prețul 20 cr. = 50 bani.

Tipărituri pentru primării comunale:
1. Certificate pentru pasaporturi . . . 1 cont (à 25 coale) 40 cr.
2. Inventare . . . 1 " " " " 40 "
3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru
intabulări) . . . 1 " " " " 50 "
4. Consemnări sumarice despre dări (som-
mās kimutatās) . . . 1 " " " " 40 "
5. Protoale de zălogire (zalogolási jegyző-
könyv) . . . 1 " " " " 50 "
6. Citațiuni pentru primării comunale . . 1 " " " " 50 "
7. Hagyatēki kimutatās . . . 1 " " " " 60 "
8. Filera de imanuare . . . 1 " " " " 44 "
9. Protocol de pertractare . . . 1 " " " " 44 "
10. Protocol pentru pasapoarte de vite . . 1 " " " " 50 "
11. Testimonii de școală . . . 1 " " " " 40 "
12. Testimonii pentru școalele populare una sută . . . 80 "

Mai departe se află și următoarele:
Tipărituri pentru primării comunale:
13. Cartea principală de comput. (à 10 coale) 25 cr.
14. Kötelezvény " " " " 20 "
15. Hivatalos bizonyítvány " " " " 20 "
16. Conspct despre suma trimisă vicecomitelui
comitatens " " " " 20 "
17. Raport despre banii, care se subștern vice-
comitelui comitatens " " " " 20 "
18. Schulversäumnissausweis " " " " 20 "
19. Conspct despre datoria contribuțiunii și sol-
virea ei " " " " 20 "
20. Adásvevési szerződés " " " " 20 "
21. Honved-Veränderungsausweis " " " " 20 "
22. Tartozkodási változási kimutatās " " " " 20 "
23. Protocol de exhibe (gestiune) " " " " 25 "

Leomat și Dorofata.
Dialog
între bețivul din Longobarda și
miera lui.
— În versuri. —
14 cr. sau 30 bani exemplarul.

Cărți pentru agricultori.
În editura „Institutului tipografic” a apărut:
ȚINEREA VITELOR
de
Eugen Brote,
president al „Reuniunii române agricole”.
Opșorul conține dezvoltarea principiilor fundamentale ale Ținerii vitelor.
— **Prețul unui exemplar 12 cr.** —
Dela același autor:
TRIFOIUL.
Un îndreptar pentru toți aceia, care samēnă și cultivă trifoaie. După-
ce se arată foloasele trifoiului, se dă povești, unde și cum se samēnă trifoiul, când
și cum se cosesc și cum se uscă trifoiul.
— **Prețul unui exemplar 12 cr.** —
Ambele broșuri sunt scrise în limba poporului și au un tipar limpede pe hârtie bună.

Plicuri oficioase
adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., —
tribunalului reg. ca judecătoreie a cărtilor funduare, — scaunului orfan-
al comitatens, — primăriei comunale, — judecătoreiei cercuale, — pro-
topretorului cercual.
Község elöljáróságától.
Sz. A tekintetes
megyei árvaszéknek
Hivatalból.
Portomentes. ügyben.
100 bucăți 50 cr.
Antistiile comunale sūnt rugate a ne onora cu comande
numeroase.

„TRIBUNA”
apare în fiecare zi de lucru.
Prețul de abonament se vede în capul foii.
În editura „Institutului tipografic” a apărut și se află de vëndare:
PRĂSIREA POMILOR
de
D. COMȘA,
membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole”.
— **Prețul unui exemplar 12 cr.** —

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.

Budapesta — Predeal					Predeal — Budapesta					Budapesta — Arad — Teiuș					Teiuș — Arad — Budapesta					Copsa-mică — Sibiu				
	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane			
Viena	3.25	8.—	10.50		București	7.35		4.45		Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș		12.59	4.51		Copsa-mică	4.05	10.47	7.10		
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	2.35	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40		Alba-Iulia	1.39	5.27		Șeica-mare	4.35	11.17	7.43			
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	3.18	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02		Vințul-de-jos	1.56	5.44		Loamneș	5.16	11.58	8.27			
P-Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38		2.13	4.20	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27		Jibot	2.23	6.06		Oena	5.47	12.29	8.59			
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Brașov	2.43	4.00	10.32		2.20	4.10	5.50		Orăștie	2.49	6.28		Sibiu	6.10	12.52	9.23			
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06		2.43	4.00	10.32	Glogovaț	2.34	4.22	6.02		Simeria (Piski)	3.37	6.56		Sibiu — Copsa-mică						
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Feldioara	3.12	4.44	11.18	Györök	3.05	4.46	6.23		Deva	3.53	7.26		Sibiu	7.35	3.35	4.34			
	3.33	8.16	4.31	3.40	Apatia	3.32	5.20	11.30	Pauliș	3.23	4.58	6.34		Braniica	4.18	7.48		Oena	8.02	4.09	4.58			
Bratca			4.54	4.03	Agostonfalva	3.47	5.47	11.51	Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52		Ilia	4.43	8.10		Loamneș	8.30	5.25	10.40			
Bucia			5.14	4.25	Homorod	4.20	6.35	12.27	Conop		5.38	7.17		Gurasada	4.53	8.20		Șeica-mare	9.05	5.55	11.10			
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Hașfalău	5.25	8.12	1.35			5.53	7.33		Zam	5.21	8.48		Copsa-mică	9.34	6.20	11.35			
Huedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Sighisoara	5.45	8.47	1.59	Bérzava		6.33	8.20		Soborșin	5.56	9.17								
Stana			6.58	5.49	Elisabetopol	6.12	9.29	2.32			6.58	8.49		Bérzava	6.46	9.54								
Aghirș			6.39	5.49	Medias	6.33	10.10	2.59			7.22	9.16			7.02	10.09								
Ghirbău			7.11	6.28		6.46	10.32	3.13			7.38	9.32		Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38							
Nădeșel			7.24	6.44	Copsa-mică	6.48	10.42	11.47			7.54	9.51		Pauliș	6.06	7.50	10.51							
	5.49		7.24	6.44	Micăsasa		11.01	12.04	3.33		8.14	10.18		Györök	6.24	8.03	11.03							
Cluj	6.02	10.35	7.39	7.04	Blaj	7.22	11.37	12.32	4.03		8.43	10.44		Glogovaț	6.53	8.26	11.27							
	6.12	11.02	7.54	8.30	Crăciunel		11.52	12.44	4.14		9.12	11.14			7.06	8.38	11.38							
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36		9.34	11.39		Arad	7.45	9.05	12.10							
Ghirș	7.30	12.42	9.18	10.31		7.58	1.23	1.30	5.06		9.56	12.05		Szolnok	11.51	2.25	4.47							
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Aiud	8.15	1.50	1.54	5.24		10.17	12.26		Budapesta	1.55	5.50	7.45							
Uioara			9.56	11.27	Vințul-de-sus		2.20	2.16	5.45		10.44	12.58		Viena	7.20	1.40	6.05							
Vințul-de-sus			1.33	10.02	Uioara		2.28	2.23	5.51	Simeria (Piski) — Petroșeni				Petroșeni — Simeria (Piski)										
Aiud	8.21	1.55	10.22	11.35	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Simeria				Petroșeni	6.05	10.42	4.03							
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Ghirș	9.16	3.33	3.15	6.72	Streiu				Banița	6.45	11.23	4.43							
	8.42	2.24	10.57	1.18	Apahida		5.28	4.32	7.52	Hațeg				Crivadia	7.26	11.57	5.29							
Crăciunel			2.49	11.20	Cluj	10.36	6.05	4.53	8.10	Pui				Pui	8.07	12.33	6.04							
Blaj	9.14	3.02	11.36	2.11		10.48	6.26	5.32	8.30	Crivadia				Hațeg	8.51	1.19	6.43							
Micăsasa			3.33	12.04	Nădeșel		6.42	5.48	8.50	Banița				Streiu	9.41	2.09	7.28							
Copsa-mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Ghirbău		7.24	6.11	9.19	Petroșeni				Simeria	10.20	2.47	8.—							
Medias	10.07		12.39	3.46	Aghirș		7.47	9.48		Arad — Timișoara				Timișoara — Arad										
Elisabetopol	10.30		1.08	4.27	Stana		8.27	6.48	10.02	Arad				Timișoara		6.30	1.10							
Sighisoara	11.06		1.50	5.39	Huedin	12.01	8.49	7.12	10.41	Aradul-nou				Mercizfalva	7.23	1.59								
Hașfalău	11.21		2.06	6.02	Ciucia	12.31	9.08			Németh-Ságh				Orczifalva	7.49	2.19								
Homorod	12.37		3.20	7.51	Bracia		9.28		11.13	Vinga				Vinga	8.16	2.46								
Agostonfalva			3.56	8.36	Rév		1.10	10.04	7.61	11.32	Orczifalva				Németh-Ságh	8.37	3.03							
Feldioara	1.26		4.19	9.10	Mező-Telegd		1.36	10.41	8.17	12.07	Mercizfalva				Aradul-nou	9.09	3.41							
Brașov	2.23		5.20	10.31	Oradea-mare		2.01	11.06	8.42	12.41	Timișoara				Arad	9.25	3.55							
Timiș	3.15		6.14	11.23	P. Ladány		2.08	1.19	8.47	1.09	Ghirș — Turda				Turda — Ghirș									
Predeal	3.42		6.42	12.08	Szolnok		3.31	3.31	10.09	3.03	Ghirș				Turda	6.05	9.40	2.40						
București	9.30		11.35		Budapesta		5.11	6.35	11.51	5.10	Turda				Ghirș	6.25	10.—	3.—						
					Viena		7.15	6.50	1.55	8.15	Sighisoara — Odorheiu				Odorheiu — Sighisoara									
							1.40	3.—	7.20	6.05	Sighisoara				Odorheiu	8.40	2.45							
											Odorheiu				Sighisoara	10.52	5.28							
Murș-Ludos — Bistrița					Bistrița — Murș-Ludos					Sighisoara — Odorheiu					Odorheiu — Sighisoara					Hunedoara — Simeria (Piski)				
Murș-Ludos			4.—		Bistrița			1.16			Sighisoara					Odorheiu	8.40	2.45						
Țagu-Budatelic			7.07		Țagu-Budatelic			4.15			Odorheiu					Sighisoara	10.52	5.28						
Bistrița			9.59		Murș-Ludos			7.21																
Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.																								